

مفهوم معماری خانه، بررسی تحلیلی روانشناسی فضاهای مسکونی از دیدگاه برنامه ریزی کالبدی با تکیه بر حس مکان

Email: mr.mirzajani@yahoo.com

محمد رضا میرزاجانی

چکیده

مطالعه جامع و چند بعدی در زمینه آسیب شناختی ناشی از ساختارهای فضاهای مسکونی و بررسی معضلات مربوطه آن پیشگاهی است برای دستیابی به یک سری ضوابط و معیارهایی مطلوب برای زندگی در این چنین فضاها که نتیجه آن شناخت الگوی معماری های مناسب اینگونه اماکن جمعی با نگرشی نوین به سیستم طراحی کالبد و ساختار بنا می باشد و موجب تغییر در فرهنگ نشأت گرفته از این نوع نگرش در هنگام برخورد با این گونه فضاها می گردد. هدف ارائه مطالعات حاضر ارایه الگوهای طراحی متناسب و بیان درست روح مکان در فضاهای مسکونی با پدیدار شناسی فضا و بررسی تحلیلی حس مکان در این گونه فضاها می باشد. همچنین چگونگی دست یافتن اینگونه فضاها همگام با استانداردهای مطلوب از دیدگاه فضایی، اجزای معماری و فرهنگ و روانشناختی که می توانند به خلوت و قلمروی دلخواه ساکنان نزدیک تر شویم. روند پژوهش به صورت تحلیلی، توصیفی و نحوه گردآوری اطلاعات به گونه کتابخانه ای همراه با بررسی متون، اسناد مکتوب، مقالات، پایان نامه ها و دیگر اسناد مرتبط با آن می باشد. با مطالعه استانداردهای مطلوب که واجد ارزشهای بصری و کالبدی می باشند در این پژوهش، سعی در ارایه الگوهای مناسب طراحی با توجه به آسیبهای روانشناسی، فرهنگی و کالبدی موجود در فضاهای مسکونی گشته، تا راهکاری جهت ایجاد یک نگرش حرفه ای به الگوهای بهینه از مسکن مطلوب باشد. و بتوان خانه را به معنای واقعی کلمه، کاشانه نامید.

کلمات کلیدی

معماری خانه، حس مکان، روح مکان، محور، فضا، قلمرو

مقدمه

امروزه در این دنیای تکنولوژیک ساخت فضاهای مسکونی، اداری، تجاری در گروی دستان کارفرما می باشد که این همان بنیه مالی کارفرما را محک می زند. به طور کلی می توان بیان کرد که امروزه خلق فضا، یا بهتر بگوییم ساخت و سازهای بیرویه فضا های گوناگون بدون در نظر گرفتن قوانین حسی، تملکی، روانشناسی و همچنین بدون رعایت خاسته های افراد استفاده کننده فضا انجام می پذیرد. و نیز این نوع عدم رعایت قوانین باعث به وجد آمدن فضاهایی فاقد خلوت و قلمرو می باشد به طور مثال می توان به طراحی غلط در زمینه جداسازی فضاهای خصوصی از فضاهای عمومی یا عدم دست رسی درست به فضای نیمه خصوصی اشاره کرد. که این امر باعث عدم رضایت مندی افراد یک خانواده یا یک تیم کاری از فضایی که در آن قرار می گیرند، می شوند این عدم رضایتمندی می تواند گاهی ناشی از عوامل محیطی همچون: